

**Απολογισμός Προέδρου Ένωσης Προφορικής Ιστορίας (Κύπρου), κ. Χάρη Αλεξάνδρου,
για το 2023 στη Γενική Συνέλευση της 20ης Ιανουαρίου 2024**

Αγαπητά μέλη,

Η Ένωση Προφορικής Ιστορίας (Κύπρου) αποτελεί έναν Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο που αποσκοπεί στην προώθηση της προφορικής ιστορίας και της βιογραφικής έρευνας ως έγκυρων μεθόδων καταγραφής και ερμηνείας της πρόσφατης ιστορίας και της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας, με έμφαση στην Κύπρο.

Στα 4 χρόνια που δραστηριοποιείται η ΕΠΙΚΥ, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ερευνητές της Ένωσης κατάφεραν να την εδραιώσουν στη συνείδηση της κυπριακής κοινωνίας, ως έναν σοβαρό ερευνητικό οργανισμό. Αυτό αποδεικνύει, τόσο η δραστηριότητά μας κατά το 2023, όσο και οι προοπτικές για τα επόμενα χρόνια.

Ως προς τις δράσεις, στις 2 Μαρτίου 2023, η ΕΠΙΚΥ ενεπλάκη ως συνδιοργανωτής στην παρουσίαση του βιβλίου του καθηγητή κυρίου Γιώργου Καζαμιά «Τουρκική Εισβολή και Ξεριζωμός των Κερυνειωτών. Στις 8 Μαρτίου η ΕΠΙΚΥ συμμετείχε ως συνδιοργανωτής στην εσπερίδα «Γυναικεία Αποτυπώματα και Μαρτυρίες για τον Αγώνα της ΕΟΚΑ». Τρεις από τις εισηγήτριες είναι ερευνήτριες της ΕΠΙΚΥ. Στις 13 Ιουλίου πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνάντηση γνωριμίας μελών και φίλων της ΕΠΙΚΥ όπου είχαμε την ευκαιρία να γνωριστούμε και να ανταλλάξουμε απόψεις για την Προφορική Ιστορία. Στις 7 Δεκεμβρίου η ΕΠΙΚΥ συμμετείχε στην εσπερίδα με τίτλο «60 χρόνια από τον Δεκέμβριο του 1963: προβλήματα, αναστοχασμοί, αναζητήσεις». Και οι τέσσερις ομιλητές ήταν μέλη και ερευνητές της ΕΠΙΚΥ.

Σε μια άλλη εξέλιξη, μετά από χρονοβόρες διαδικασίες και πολλή γραφειοκρατία επιτέλους καταφέραμε να αποκτήσουμε τραπεζικό λογαριασμό.

Ως προς τις συνεργασίες, η ΕΠΙΚΥ έχει υπογράψει Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας με την Έδρα Ουνέσκο στην Ψηφιακή Πολιτιστική Κληρονομιά και το Εργαστήριο Ψηφιακής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Μνημοσύνη του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Επιπλέον έχει υπογραφεί συνεργασία με το Κέντρο Παραστατικών Τεχνών Μίτος η οποία προνοεί παροχή σεμιναρίων προφορικής ιστορίας.

Στο πλαίσιο της επιμόρφωσης των ερευνητών μας, διεξήχθησαν δύο Εργαστήρια Προφορικής Ιστορίας τα οποία σχετίζονταν με το ερευνητικό πρόγραμμα «Συναγωγή

μαρτυριών από αγωνιστές και αγωνίστριες της ΕΟΚΑ. Τα σεμινάρια διεξήχθησαν στη Λευκωσία 6 Απριλίου και στη Λάρνακα 13 Μαΐου.

Ακόμη, με την εμπλοκή έξι μελών μας, αναλήφθηκε η δημιουργία του τρίτου μας ντοκιμαντέρ στο πλαίσιο του Film Festival 2024. Θεωρούμε ότι το ντοκιμαντέρ είναι ένας από τους τρόπους να εκπαιδευτούν τα μέλη μας σε παρεμφερείς τεχνικές και να γνωστοποιήσουμε στην κυπριακή κοινωνία την έρευνά μας και να «επιστρέψουμε» στην κοινωνία, τα πορίσματα αυτής.

Πέρα από τα πιο πάνω η ΕΠΙΚΥ με την εμπλοκή στην ιστορική έρευνα, εκπληρώνει του σκοπούς της, οι οποίοι, σύμφωνα με το καταστατικό είναι, μεταξύ άλλων η προώθηση της προφορικής ιστορίας ως έγκυρης μεθόδου καταγραφής και ερμηνείας της της πρόσφατης ιστορίας και της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας καθώς και να ενθαρρύνει την καταγραφή αφηγήσεων ζωής.

Οκτώ ερευνητές και ερευνήτριες της ΕΠΙΚΥ ασχολούνται με τη συναγωγή μαρτυριών από πολεμιστές του 251 Τάγματος Πεζικού σε επιχορηγημένη έρευνα σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Πολεμιστών του Τάγματος. Μέχρι στιγμής έχουν ληφθεί 59 συνεντεύξεις.

Ένδεκα ερευνητές και ερευνήτριες της ΕΠΙΚΥ εμπλέκονται στο Ερευνητικό Πρόγραμμα «Συναγωγή Μαρτυριών από αγωνιστές και αγωνίστριες της ΕΟΚΑ» σε επιχορηγημένη έρευνα σε συνεργασία με το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ και το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ. Μέχρι στιγμής έχουν υποβληθεί 112 συνεντεύξεις από έξι ερευνητές και ερευνήτριες.

Το 2023 επίσης ολοκληρώθηκε η έρευνα για τις μαρτυρίες αιχμαλώτων η οποία διεξήχθη ως επιχορηγημένη έρευνα σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Αιχμαλώτων Πολέμου 1974. Υποβλήθηκαν 19 μαρτυρίες οι οποίες λήφθηκαν από επτά ερευνητές και ερευνήτριες. Επόμενο στάδιο η συγγραφή σχετικού βιβλίου. Κάτι που θεωρείται εξαιρετικά σημαντικό γιατί πλέον στο ενεργητικό της Ένωσης θα καταγραφεί η πρώτη έκδοση. Επιπλέον θα δοθεί η ευκαιρία στα εμπλεκόμενα μέλη της ΕΠΙΚΥ να προσθέσουν στο βιογραφικό τους μια σοβαρή δημοσίευση.

Ως προς το Ερευνητικό κομμάτι, έχει προταθεί στην ΕΠΙΚΥ μια ακόμη συνεργασία, η οποία θα ανακοινωθεί τις επόμενες εβδομάδες.

Με τα τρία πιο πάνω ερευνητικά προγράμματα, και όσα θα πραγματοποιηθούν στο μέλλον εμπλουτίζεται το αρχείο της Ένωσης, το οποίο όταν ολοκληρωθούν τα προγράμματα και κατόπιν άδειας των εκάστοτε χρηματοδοτών, θα καταστεί προσβάσιμο στα μέλη και τους ερευνητές.

Η δράση της ΕΠΙΚΥ όπως εκτέθηκε πιο πάνω δείχνει ότι η Προφορική Ιστορία στην Κύπρο αποτελεί πεδίο εύφορο και ανεξερεύνητο με μεγάλες προοπτικές έρευνας. Σε αυτό σκοπεύουμε να στηριχτούμε στο 2024, ώστε να εδραιώσουμε τον ρόλο της ΕΠΙΚΥ στην ιστορική έρευνα στην Κύπρο. Να διευρύνουμε τον κύκλο των ερευνητών και συνεργατών μας για να μπορέσουμε να αναλάβουμε επιπλέον ερευνητικά έργα χωρίς να επιβαρύνουμε τους υφιστάμενους ερευνητές. Επί τούτου, συγκεκριμένος στόχος τίθεται η δημιουργία κατά τόπους ομάδων προφορικής ιστορίας. Έναν άλλο στόχο που θα επιδιώξουμε να πραγματοποιήσουμε και προς τούτο έχουμε ήδη ξεκινήσει ενέργειες είναι να εμπλακούμε σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα. Τέλος, το ΔΣ έχει λάβει απόφαση για διοργάνωση συνεδρίου προφορικής Ιστορίας, ενώ ως συνδιοργανωτές εμπλεκόμαστε σε επιστημονικό συνέδριο που θα πραγματοποιηθεί με αφορμή την πεντηκονταετηρίδα της τουρκικής εισβολής. Αυτοί είναι οι κυριότεροι στόχοι και οι προγραμματισμένες δράσεις μας για την επόμενη χρονιά.

Η ΕΠΙΚΥ όπως και κάθε παρόμοιας φύσης οργανισμός στηρίζεται στην ομαδικότητα και στο πνεύμα προσφοράς και συνεργασίας. Δια του παρόντος αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω τα μέλη της ΕΠΙΚΥ που έχουν αποδείξει ότι δεν φείδονται χρόνου και κόπου προκειμένου να πραγματοποιήσουν δραστηριότητες και ταυτόχρονα να διεξαγάγουν έρευνα. Πραγματικά πιστεύω ότι τα μέλη της ΕΠΙΚΥ έχουμε συγκροτήσει μια συντονισμένη ομάδα της οποίας ο ενθουσιασμός, η αίσθηση του κοινού σκοπού και της συνεργασίας είναι παροιμιώδης.

Παρακαλώ την Ταμία μας, την κυρία Αναστασία Χάματσου, να παρουσιάσει τον οικονομικό απολογισμό.